

EIP Grupi läbipaistvuspoliitika juhend projektiteostajatele ja partneritele

1. Sissejuhatus

Euroopa Investeerimispannal (EIP) on läbipaistvuspoliitika, mis on kooskõlas Euroopa Liidu (EL) läbipaistvusnõuetega ja rahvusvahelise parima tavaga. Poliitikadokument on kättesaadav kõikides Euroopa Liidu ametlikes keeltes EIP veebisaidil¹.

EIP-i Euroopa Liidu pangana ja ELi asutusena on eriline vastutus selle eest, et pank oleks ELi kodanikele ja laiemale üldsusele nii **avatud ja läbipaistev** kui võimalik. Finantsasutustena peab EIP säilitama ka **usaldusväarsuse ning** oma klientide, kaasrahastajate, investorite ja teiste oluliste kolmandate isikute **usalduse**.

Läbipaistvuspoliitikas on sätestatud EIP Grupi lähenemine läbipaistvusele ja sidusrühmade kaasamisele. Selles on sätestatud juhtpõhimõtted, mis kehtivad EIP Grupile tervikuna, ja üksikasjalikud eeskirjad, mis kehtivad ainult EIP-le.

See poliitika annab üldsusele õiguse taotleda **juurdepääsu kõikidele EIP valduses olevatele andmetele ja dokumentidele**. Samal ajal tagatakse sellega EIP käsutuses oleva **konfidentsiaalse teabe kaitse**.

EIP Grupp on kogu oma tegevuses pühendunud inimõiguste austamisele. EIP Grupp ei aktsepteeri üheski vormis kättemaksu isikutele või organisatsioonidele, kes teostavad oma õigusi selle poliitika alusel.

2. Juhendi eesmärk

Juhendi eesmärk on **teavitada projektiteostajaid, laenuvõtjaid ja kaasrahastajaid läbipaistvuspoliitika põhimõtetest ja peamistest sätetest** ning nende praktikas rakendamisest teabe suhtes, mida EIP koostab või saab oma tehingute kohta.

EIP **edendab aktiivselt läbipaistvust ja head valitsemistava** projektides, mida ta rahastab, ettevõtetes, kus ta osaleb, ja oma partnerite seas üldiselt. Seepärast on oluline, et projektiteostajad ja EIP partnerid viiksid ennast selle poliitika oluliste põhimõtetega kurssi ja teeksid nende rakendamisel vajaduse korral EIP-ga koostööd.

EIP julgustab projektiteostajaid, laenuvõtjaid ning teisi pädevaid pooli tegema **keskkonna- ja sotsiaalteave EIP rahastatud projektide kohta üldsusele kättesaadavaks**, olema oma suhtes ja kokkulepetes EIP-ga avatud ja läbipaistev ning järgima rahastatud projektide kontekstis selles poliitikas üksikasjalikult kirjeldatud läbipaistvuspõhimõtteid. Seda tuleks teha, piiramata EIP ja teiste kolmandate isikute õiguspäraseid huve ning kehtivate seaduste ja õigusnormide kohaldamist.

¹ <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-transparency-policy-2021>

Juhend ei sisalda täielikku ega kõikehõlmavat ülevaadet läbipaistvuspoliitikast. See ei käsitle aruandekohustusi või teabe avalikustamisega seotud nõudeid, mis võivad tuleneda teistest rahvusvahelistest, ELi või riikide õigusraamistikest. See on koostatud ainult informatsiooniks ja see ei mõjuta kolmandate isikute õigusi või kohustusi.

Projektiteostajatel ja partneritel palutakse täieliku teabe saamiseks tutvuda poliitikaga ja selle kohta usaldusväärsete juhiste saamiseks võtta ühendust EIP-ga.

3. Poliitika alus

- ELi institutsioonide, organite, ametite ja asutuste **avatuse põhimõte** on sätestatud **Euroopa Liidu lepingus (ELL)** ja **Euroopa Liidu toimimise lepingus (ELTL)**, vastavalt artiklis 1 ja artikli 15 lõikes 1.
- Lisaks peab pank ELi asutusena järgima kohastel juhtudel määrust (EÜ) nr 1367/2006, mis käsitleb keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamist ühenduse institutsioonide ja organite suhtes.
- EIP Grupp on seega vastu võtnud läbipaistvuspoliitika, millega kohaldatakse seda reguleerivat raamistikku praktikas grupi kehtestatud eeskirjades ja kordades.

4. Poliitikadokumendi sisu

- Läbipaistvuspoliitika juhindub **avatuse, usalduse kindlustamise ja tundliku teabe kaitse ning kuulamiseks ja kaasamiseks valmisoleku põhimõtetest**.
- Poliitikas kirjeldatakse teavet, mida pank avaldab regulaarselt oma veebisaidil (vt punkt 4.1 allpool). See annab üldsusele õiguse taotleda juurdepääsu EIP valduses olevatele andmetele ja dokumentidele ning kirjeldab, kuidas seda teha (vt punkt 4.2 allpool). Lisaks kirjeldab see panga üldist lähenemist läbipaistvusele, sidusrühmade kaasamisele ja avalikule konsultatsioonile ning samuti üldsuse jaoks ette nähtud kaebuste lahendamise ja edasikaebamise korda.

4.1. Teabe avaldamine

- Selleks, et toetada ja edendada läbipaistvuse põhimõtet, on EIP täielikult kohustunud avaldama oma veebisaidil (www.eib.org) korrapäraselt ja õigeaegselt täpset teavet oma rolli, poliitikate ja tehingute kohta.
- EIP avaldab eelkõige nende projektide kokkuvõtted, mida ta kavatseb rahastada. EIP avaldab kokkuvõtted siis, kui ta on jõudnud arutelu projektiteostajaga piisavalt edasijõudnud järku selleks, et alustada projekti hindamist. Sellele järgneb rahastamisetpanek, mis esitatakse heakskiitmiseks EIP direktorite nõukogule.
- Piiratud arvul projektikokkuvõtteid ei pruugita avaldada enne direktorite nõukogus heakskiitmist ning mõnel juhul enne laenulepingu sõlmimist, et kaitsta õigustatud huve punktis 5 sätestatud avalikustamise erandite alusel (vt käesoleva juhendi järgmine punkt).

- Pärast lepingu sõlmimist täiendatakse projektikokkuvõtet täiendavuse ja mõju aruandega, milles on kokkuvõtlikult kirjeldatud, kuidas EIP saavutab täiendavuse ja mõju projektidega, mida ta rahastab.
- **Keskonnateave**, mis on EIP valduses, tehakse samuti võimalikult varajases projektitsükli järgus kättesaadavaks EIP avaliku dokumendiregistri kaudu, mille on EIP loonud oma veebisaidil (<https://www.eib.org/en/registers/index.htm>).
- Pärast 30 aasta möödumist vaadatakse dokumendid läbi avaliku arhiveerimise seisukohast. Üldiselt hoiab EIP teavet ainult kuni säilitamisperioodi lõpuni (punkt 5.15).

4.2. Teabe avalikustamine

- EIP saab **üldsuselt** (nt kodanikelt, kodanikuühiskonna organisatsioonidelt, akadeemilistelt ringkondadelt) regulaarselt **avalikustamistaotlusi**, mida käsitletakse kooskõlas läbipaistvuspoliitikaga. Mõned nendest taotlustest puudutavad panga klientide või partnerite ja/või nende tehingutega seotud teavet ja dokumente.
- Poliitika põhineb **avalikustamiseelduse** põhimõttel (punkt 5.1) See tähendab, et **põhimõtteliselt võidakse** huvitatud isikutele nende nõudmisel avalikustada **kogu teave ja kõik dokumendid, mis on EIP valduses**.
- **Pank hoiab siiski oma äripartnerite konfidentsiaalsust** ega avalda andmeid, mille avaldamine võiks kahjustada õigustatud huve või rikkuda ametisaladuse hoidmise kohustust või ELi õigusakte (nt turukuritarvituse kohta).
- Poliitikas on sätestatud konkreetselt **erandid** selleks, et kaitsta õigustatud huve, mida võiks nõutud teabe avalikustamine kahjustada (vt poliitika punkt 5).
- Näiteks ei avalikusta pank teavet, mille avalikustamine **kahjustaks**:
 - projektiteostaja või kolmandate isikute **ärihuvide kaitset** (punkt 5.5). See teave võib olla muu hulgas näiteks EIP koostatud või saadud äri-, finants-, omandialased või muud mitteavalikud andmed/dokumendid; läbirääkimistega seotud teave/dokumendid, juriidilised dokumendid ja nendega seonduv kirjavahetus või teave/dokumendid, mille suhtes kehtib konfidentsiaalsuskokkulepe või on kolmandal isikul õiguspärased ootused, et neid ei avalikustata;
 - projektiteostaja või kolmandate isikute **intellektuaalomandi** kaitset (punkt 5.6).
- Eelmisi taandeid kohaldatakse, kui ei ole **ülekaalukat avalikku huvi** asjaomast teavet avalikustada. Ülekaaluka avaliku huvi olemasoluks loetakse näiteks seda, kui **taotletud teave on seotud keskkonda sattivate heitkogustega** (nt gaasid ja peenosakesed, mida lastakse õhku või mida heidetakse keskkonda eri allikatest). **Sellist teavet avaldatakse** seega põhimõtteliselt nõudmisel.
- Eelõeldu kehtib ka teabe ja dokumentide kohta, mille on esitanud või koostanud **kolmandad isikud ja mis on EIP valduses**. Enne otsustamist, kas taotletud teavet või dokumenti avaldada või mitte, **konsulteerib pank asjaomaste pooltega, et teha kindlaks, kas mõni erand avalikustamisest on kohaldatav** (välja arvatud juhul, kui on selge, et dokumenti või teavet võib või ei või avalikustada (punkt 5.11)).

- Sellistel juhtudel palutakse projektiteostajatel ja partneritel EIP-le teatada, millised taotletud dokumentide osad nad liigitavad mõne erandi alla EIP läbipaistvuspoliitikas ette nähtud avalikustamisest, ning põhjendada, millist kahju võiks taotletud teabe avalikustamine põhjustada. Kui nad antud tähtaja jooksul ei vasta, otsustab EIP avalikustamise üle poliitika sätete alusel.
- EIP peab avalikustamistaotlustele vastama **15 tööpäeva** jooksul pärast kättesaamist (punkt 5.22). Erandjuhtudel, näiteks kui avalikustamistaotlus on keerukas ja sellele ei saa vastata eespool nimetatud aja jooksul (näiteks väga pika dokumendi kohta esitatud taotluse korral, kui teave ei ole kohe kättesaadav ja/või seda on keeruline sortida), püüab EIP avalikustamistaotlusele vastata **hiljemalt 30 tööpäeva jooksul** pärast taotluse saamist (punkt 5.24).

Projektiteostajatel ja partneritel, kes saavad teabe- või avalikustamistaotluse EIP dokumendi kohta või kellel on täiendavaid küsimusi EIP lähenemise kohta läbipaistvusele, palutakse EIP-ga ühendust võtta **EIP infolaua** (infodesk@eib.org) või nende otseste EIP partnerite kaudu (nt asjaomane laenuametnik).

*Projektiteostajatel ja partneritel, kes on ka üldisemalt huvitatud teabe saamisest, üldsuse osalemisest otsuste tegemises ja ka kohtusse pöördumisest keskkonnaasjades, palutakse vaadata ka **ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) Århusi konventsiooni rakendusjuhendit**².*

2. <https://unece.org/environment-policy/publications/aarhus-convention-implementation-guide-second-edition>

Euroopa Investeerimispank
 98-100, boulevard Konrad Adenauer
 L-2950 Luxembourg
 +352 4379-1
www.eib.org

Infolaud
 +352 4379-22000
 +352 4379-62000
info@eib.org